

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 114/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 133/2014 a v konaní vedenom pod sp. zn. 5 NcC 57/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 133/2014 a v konaní vedenom pod sp. zn. 5 NcC 57/2012 (ďalej aj „napadnuté konania“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola od 12. júna 2012 v postavení žalobkyne účastníčkou konania vedeného pôvodne Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) „o zaplatenie odškodného nemajetkovej ujmy za extrémne dlhé konanie vedené na Okresnom súde Bratislava III. v konaní č. k. 42 Rob/2/2004, následne pod č. k. 23Cb 69/06“.

3. Sťažovateľka nadväzne na to uvádza, že vo veci rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 12 C 217/2012-109 z 22. novembra 2013 tak, že žalobu zamietol. Na základe odvolania doručeného 16. januára 2014 bol spis 18. apríla 2014 predložený krajskému súdu, pričom „ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti sa Krajský súd v Bratislave riadne nestará o vec, nekoná s urýchlením a vec je stále v nerozhodnutom stave už takmer 3 roky , pričom vec má pre sťažovateľku mimoriadny význam, sťažovateľka k prietahom a nesúrodému konaniu porušovateľa neprispela , stav jej právnej neistoty o výsledok odvolacieho konania trvá extrémne dlho, keďže podľa rozhodovacej praxe ESLP by malo byť v kompenzačných veciach rozhodnuté bez zbytočných prietahov a s urýchlením a to v lehote do 11 mesiacov...“

Stav právnej neistoty sťažovateľky o výsledok odvolacieho konania (ako aj konania ako celku) stále trvá a to v tomto štádiu odvolacieho konania vinou porušovateľa - Krajského súdu v Bratislava, ktorý za takmer 3 roky pasivity a neefektívneho konania, nezaujmu o vec nerozhodol o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, keďže odvolanie podala dňa 16.01.2014 (príloha č. 3), teda legitímne očakávala a očakáva , že odvolací súd zabezpečí postup podľa rozhodovacej praxe ESLP a vo veci rozhodne o jej odvolaní v primeranej lehote.

Keďže k tomu vinou porušovateľa zjavne nedošlo a stav jej právnej neistoty o výsledok odvolacieho konania trvá už viac ako 3 roky (od 16.01.2014), tak má zato a tvrdí, že postupom odvolacieho súdu (porušovateľa) došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy

a čl. 6 ods. 1 Dohovoru , čo je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné a neprijateľné, keďže podľa rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR by malo byť o odvolaní spravidla rozhodnuté do 6-ich mesiacov , k čomu zjavne nedošlo. “.

4. Vo vzťahu ku konaniu krajského súdu vedenému pod sp. zn. 5 NcC 57/2012 z obsahu sťažnosti vyplýva, že jeho predmetom bolo rozhodovanie o miestnej príslušnosti okresného súdu vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 12 C 53/2012 a skončilo sa vydaním uznesenia č. k. 5 NcC 57/2012-64 z 2. novembra 2012. K namietanej dĺžke konania sťažovateľka poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a to „rozhodnutia ESLP vo veci COCCHIARELLA p. Taliansku, sťažnosť č. 64886/01; SARTORY p. Francúzsku, sťažnosť č. 40589/07, § 22; SIMALDONE p. Taliansku, sťažnosť č. 22644/03, § 9 - kedy ESLP dĺžku kompenzačného konania v trvaní 11 mesiacov považoval za neprimerane dlhú dĺžku konania.

Obdobne vid' rozhodnutie ESLP vo veci GOLHA p. Českej Republike, sťažnosť č. 7051/06 a VERITER p. Francúzsku, sťažnosť č. 31508/07, § 83 - 87. “.

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Bratislava v konaní vedenom pod č. k. 2Co/133/2014 a pod č. k. 5NcC 57/2012 porušené boli.

2. Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 2 Co/133/2014 konal bez zbytočných prieťahov .

3. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- Eur, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,04 Eur, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť... do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu. “

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

9. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú,

aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná súdom.

12. Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

13. Ústavný súd zároveň poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

14. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 2 Co 133/2014 začalo na krajskom súde 18. apríla 2014. Overujúc si stav vedeného odvolacieho konania ústavný súd dopytom na krajskom súde zistil, že krajský súd rozsudkom verejne vyhláseným 15. februára 2017 (v deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu) rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 217/2012-109 z 22. novembra 2013 vo veci samej potvrdil.

15. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 133/2014, ústavný súd vychádzajúc z uvedených okolností prípadu konštatuje, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bolo v označenom odvolacom konaní vyhlásené potvrdzujúce rozhodnutie sťažovateľkou napádaného rozsudku okresného súdu. V danom prípade tak už sťažnosť vo svojej podstate nesmerovala proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu krajského súdu do označených práv. Hoci sťažovateľkou opísané skutočnosti by mohli indikovať možnosť porušenia označených práv krajským súdom v období od predloženia spisu okresným súdom, t. j. od 18. apríla 2014 do vydania rozsudku krajského súdu o odvolaní sťažovateľky 15. februára 2017 (spolu v trvaní približne 2 rokov a 10 mesiacov), tieto prietahy v okolnostiach danej veci nie sú takej intenzity, aby dosahovali ústavný rozmer. Ústavný súd totiž pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že od podania návrhu okresnému súdu (12. júna 2012) do vyhlásenia rozhodnutia krajského súdu v odvolacom konaní (15. februára 2017) neuplynulo viac ako päť rokov, čo pre súdne konanie na dvoch stupňoch súdov nemožno považovať za ústavne neakceptovateľnú dĺžku súdneho konania, z ktorej by bolo možné vyvodzovať záver o porušení označených práv.

16. Skutočnosť tvrdená samotnou sťažovateľkou, že konanie krajského súdu vedené pod sp. zn. 5 NcC57/2012 sa skončilo vydaním uznesenia z 2. novembra 2012, teda niekoľko rokov pred podaním sťažnosti, zároveň vylučuje akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľkou označených práv v ďalšom ňou napádanom konaní, podstatou ktorého bolo rozhodovanie len o miestnej príslušnosti okresného súdu na konanie.

17. Vo vzťahu k sťažovateľom označovanej judikatúre ESLP ústavný súd uvádza, že vo veci Durand proti Francúzsku (rozhodnutie zo 7. 7. 2011, č. 4912/10) ESLP akceptoval aj konanie o kompenzačnom prostriedku nápravy trvajúce na jednom stupni 23 mesiacov, pričom v sťažovateľkou uvádzanom prípade Simaldone proti Taliansku (rozsudok z 31. 3. 2009, č. 22644/03) riešil ESLP otázku primeranosti dĺžky lehoty na vyplatenie už priznaného odškodnenia, a nie dĺžky konania o návrhu na priznanie odškodnenia (pozri Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M., Evropská úmluva o ľudských právach. Komentář. 1. vydání, Praha : C. H. Beck, 2012, XIV/188). V tomto smere preto sťažovateľkou uvádzané argumenty ústavný súd nepovažoval za relevantné na zmenu právneho stanoviska formulovaného v danej veci vychádzajúceho z ustálenej judikatúry ústavného súdu.

18. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konaním krajského súdu vedeným pod sp. zn. 2 Co 133/2014 a pod sp. zn. 5 NcC 57/2012 odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími nárokmi uplatneným v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2017